

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 14 maja 2026 r.
FB.III.431.6.2026.JZ

**Pani
Barbara Dybczak
Wójt Gminy Skoroszyce
ul. Powstańców Śląskich 17
48-320 Skoroszyce**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Gmina Skoroszyce, ul. Powstańców Śląskich 17, 48-320 Skoroszyce.
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²,
 - § 12 umów dotacji Nr BZK.II.OSP.1.2025, BZK.II.OSP.5.2025, BZK.II.OSP.62.2025, BZK.II.OSP.63.2025, BZK.II.OSP.64.2025, BZK.II.OSP.65.2025 pomiędzy Skarbem Państwa-Wojewodą Opolskim a Gminą Skoroszyce.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowej przeznaczonej na usuwanie skutków powodzi w wybranych rozdziałach i paragrafach,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 13 do 27 marca 2026 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:
 - Justyna Zatajska, Starszy Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.13.2026 z 9 marca 2026 r. – kierownik zespołu kontrolnego,
 - Agnieszka Pusz, Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.14.2026 z 16 marca 2026 r.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 158.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.

- Barbara Dybczak – data objęcia stanowiska od 7 maja 2024 r. do nadal (dalej: Wójt).

[dowód str. 1]

- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 3/2026.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wnioskowania, wydatkowania i rozliczenia środków z rezerwy celowej budżetu państwa przekazanych Gminie w 2025 r. w formie dotacji celowej na zadania wskazane w 6 umowach dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, przeznaczonych na realizację własnych zadań bieżących gminy, tj. na dofinansowanie zakupu sprzętu specjalistycznego oraz 2 samochodów ratowniczo – gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych (dalej: OSP), których utrata lub trwałe uszkodzenie nastąpiły na skutek działań ratowniczych prowadzonych w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli realizację zadań wynikających z zawartych umów przez Gminę ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowością. Podstawą oceny pozytywnej było wydatkowanie środków dotacji celowej zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowe przekazanie rozliczeń do Wojewody Opolskiego. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na braku odrębnej ewidencji księgowej środków otrzymanych i wydatkowanych oraz własnych przeznaczonych na realizację zadania.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³ sprawy dotyczące porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego należą do zadań własnych Gminy. Obowiązkiem Gminy wobec ochotniczych straży pożarnych, wskazanym w art. 10 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych⁴, stosownie do posiadanych sił i środków jest zapewnienie m.in.: pojazdów i sprzętu specjalistycznego.

Na podstawie art. 34 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi⁵ znowelizowanego 9 maja 2025 r. ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw⁶, Gmina w 2025 r. otrzymała środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4) z przeznaczeniem na:

- odtworzenie sprzętu specjalistycznego dla ochotniczych straży pożarnych, którego utrata lub trwałe uszkodzenie nastąpiły na skutek działań ratowniczych prowadzonych w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 233 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 244.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 654 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 680.

- zakup sprzętu specjalistycznego – samochodu ratowniczo – gaśniczego, którego utrata lub trwałe uszkodzenie nastąpiły na skutek działań ratowniczych prowadzonych w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Wójta⁷ Urząd jest jednostką Gminy utworzoną na mocy ustawy o samorządzie gminnym przy pomocy, której Wójt jako organ Gminy wykonuje swoje zadania. Całokształtem spraw budżetowo - finansowych w okresie objętym kontrolą kierował Skarbnik, natomiast zadania wynikające z umów w zakresie merytorycznym wykonywał pracownik ds. obronnych, wojska i przeciwpożarowych.

2. Realizacja zadania.

2.1. Zawarcie umów na realizację zadania.

Gmina zgodnie z zapisami ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi zwróciła się do Wojewody Opolskiego z prośbą o przyznanie dotacji celowej w łącznej wysokości 2 748 969,86 zł z przeznaczeniem na:

- odtworzenie sprzętu specjalistycznego dla 4 jednostek OSP, tj. w: Makowicach (25 czerwca 2025 r.), Starym Grodkowie, Czarnolesie i Skoroszycach (27 czerwca 2025 r.) – ogółem 152 133,86 zł,
- zakup sprzętu specjalistycznego – samochodu ratowniczo – gaśniczego dla 2 jednostek OSP: w Skoroszycach (27 czerwca 2025 r.) i Makowicach (14 lipca 2025 r.) – ogółem 2 596 836,00 zł.

Wnioski zawierały wszystkie elementy wymagane art. 34 ust. 4 i 5 ww. ustawy.

Pomiędzy Gminą a Wojewodą Opolskim, zostały zawarte umowy na dofinansowanie dotyczące:

- a) odtworzenia sprzętu na łączną kwotę 152 133,86 zł dla OSP w:
 - Skoroszycach nr BZK.II.OSP.62.2025 z 22 września 2025 r. na kwotę 48 290,02 zł,
 - Starym Grodkowie nr BZK.II.OSP.63.2025 z 22 września 2025 r. – 35 079,84 zł,
 - Czarnolesie nr BZK.II.OSP.64.2025 z 22 września 2025 r. – 30 264,00 zł,
 - Makowicach nr BZK.II.OSP.65.2025 z 22 września 2025 r. – 38 500,00 zł.
- b) zakupu sprzętu specjalistycznego – samochodu ratowniczo – gaśniczego na łączną kwotę 2 596 836,00 zł dla OSP w:
 - Skoroszycach nr BZK.II.OSP.1.2025 z 13 sierpnia 2025 r. – 1 296 836,00 zł,
 - Makowicach nr BZK.II.OSP.5.2025 z 13 sierpnia 2025 r. – 1 300 000,00 zł.

Wysokość dofinansowania ustalona w umowach dla każdej jednostki była tożsama z kwotami wskazanymi przez Wójta w złożonych wnioskach.

[dowód str.128-141]

Stwierdzono, że wartość księgową sprzętu specjalistycznego oraz samochodu wykazana w „Zestawieniu strat w zakresie sprzętu specjalistycznego poniesionych w wyniku powodzi” złożonym przez Prezesa OSP w Skoroszycach do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji różni się od „Zestawienia strat w zakresie sprzętu (...)” złożonego do Wojewody Opolskiego. Ze złożonego przez Zastępcę Wójta wyjaśnienia wynika, że przyczyną rozbieżności była omyłka Prezesa OSP.

⁷ Zarządzenie nr 190/2020 Wójta Gminy Skoroszyce z dnia 14 września 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy. Ostatni tekst jednolity ustalony Zarządzeniem nr 248/2026 Wójta Gminy Skoroszyce z 27 lutego 2026 r.

2.2. Plan budżetu.

Wojewoda Opolski poinformował Wójta o zwiększeniu planu dotacji celowej na rok 2025, w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, §:

- 6330 - pismem z 31 lipca 2025 r. znak FB.I.3111.1.106.2025.AM⁸ z przeznaczeniem na zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP w Skoroszycach w wysokości 1 296 836,00 zł,
- 6330 - pismem z 7 sierpnia 2025 r. znak FB.I.3111.1.116.2025.AS⁹ z przeznaczeniem na zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP w Makowicach w wysokości 1 300 000,00 zł,
- 2030 - pismem z 19 września 2025 r. znak FB.I.3111.1.108.2025.JF¹⁰ z przeznaczeniem na odtworzenie sprzętu specjalistycznego dla ochotniczych straży pożarnych, którego utrata lub trwale uszkodzenie nastąpiły na skutek działań ratowniczych prowadzonych w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r. w kwocie ogółem 152 133,86 zł.

Powyższe środki pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4).

Środki zostały wprowadzone do budżetu odpowiednio:

- Uchwałą XIX/140/2025 Rady Gminy Skoroszyce z 28 sierpnia 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2025 rok – rozdział 75478 § 6330 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych),
- Zarządzeniem nr 182/2025 Wójta Gminy z 22 września 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2025 rok – rozdział 75478 § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)

zwiększając plan dochodów budżetu w ww. klasyfikacji budżetowej i plan wydatków o kwotę ogółem 2 748 969,86 zł, co miało odzwierciedlenie w ewidencji księgowej Organu.

[dowód str. 5-7]

2.3. Plan finansowy wydatków Urzędu.

W okresie objętym kontrolą Wójt dokonała trzech zmian planu finansowego z przeznaczeniem na zakup sprzętu specjalistycznego oraz dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP zwiększając plan w dziale 754, rozdziale 75478 §§:

- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia o kwotę:
 - 152 133,86 zł¹¹ - środki dotacji,
- 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych o kwotę:
 - 2 596 836,00 zł¹²- środki dotacji,
 - 7 000,00 zł¹³ - środki własne.

Zmiany zostały ujęte na koncie 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych prowadzonym wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

[dowód str. 8-9]

⁸ Na podstawie decyzji Ministra Finansów i Gospodarki z 29 lipca 2025 r. nr MF /FG6.4143.3.255.2025.MF.3236

⁹ Na podstawie decyzji Ministra Finansów i Gospodarki z 6 sierpnia 2025 r. nr MF /FG6.4143.3.275.2025.MF.3452

¹⁰ Na podstawie decyzji Ministra Finansów i Gospodarki z 17 września 2025 r. nr MF /FS7.4143.3.190.2025.MF.4002

¹¹ Zarządzenie Wójta Skoroszyc nr 182/2025 z 22 września 2025 r. (zał. nr 2).

¹² Zarządzenie Wójta Skoroszyc nr 173/2025 z 28 sierpnia 2025 r. (zał. nr 2).

¹³ Zarządzenie Wójta Skoroszyc nr 194/2025 z 28 sierpnia 2025 r. (zał. nr 2).

2.4. Przekazanie dotacji celowej na realizację zadań.

Ustalono, że dotacja celowa została przekazana w 2 transzach w kwotach zgodnych ze złożonymi przez Gminę wnioskami o wypłacenie środków na pokrycie kosztów wskazanych w kalkulacji¹⁴. Kontrola wykazała natomiast, że ww. wnioski złożono przed otrzymaniem faktur na zakup sprzętu specjalistycznego oraz zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych, czym naruszono § 5 ust. 2 zawartych umów.

Zastępca Wójta podał, że: *Pisma z prośbą o wypłatę środków dotacji na realizację zadań określonych w umowach nr BZK.II.OSP.1.2025, BZK.II.OSP.5.2025, BZK.II.OSP.62.2025, BZK.II.OSP.63.2025, BZK.II.OSP.64.2025, BZK.II.OSP.65.2025 zostały złożone na etapie, na którym dysponowaliśmy rozstrzygnięciem postępowania przetargowego, co oznaczało jednoznaczne określenie wykonawcy oraz wartości zadania. Informacja ta została wskazana w treści wniosku wraz z uzasadnieniem wynikającym z krótkiego terminu realizacji oraz okresu świątecznego.*

Jednocześnie, mając na uwadze szczególne okoliczności związane z realizacją zadania – w tym krótki termin jego wykonania oraz okres świąteczny, który istotnie wpływał na wydłużenie procedur administracyjnych i finansowych oraz po rozmowie telefonicznej z pracownikiem merytorycznym Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego – zwróciliśmy się z prośbą o przekazanie środków finansowych. Działanie to miało na celu zapewnienie płynnej i terminowej realizacji zadania. (...).

(...) środki zostały przekazane, co w naszej ocenie potwierdza akceptację przedstawionego sposobu procedowania.

W związku z udzielonym wyjaśnieniem odstąpiono od formułowania nieprawidłowości.

[dowód str. 10, 142-144]

Wojewoda Opolski przekazał na rachunek bankowy Gminy środki dotacji w łącznej wysokości 2 748 969,86 zł, z tego:

- kwotę **2 596 836,00 zł** na zakup dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP w:
 - Skoroszycach w wysokości 1 296 836,00 zł,
 - Makowicach w wysokości 1 300 000,00 zł,
- kwotę **152 133,86 zł** na zakup sprzętu specjalistycznego dla OSP w:
 - Skoroszycach w wysokości 48 290,02 zł,
 - Starym Grodkowie w wysokości 35 079,84 zł,
 - Czarnolesie w wysokości 30 264,00 zł,
 - Makowicach w wysokości 38 500,00 zł.

Następnie, po otrzymaniu faktur, środki dotacji przekazano na rachunek bankowy wydatków Urzędu zapewniając terminowe regulowanie wydatków dotyczących przedmiotowych zadań.

Kwoty dotacji celowej otrzymane od Wojewody Opolskiego zostały ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w Organie m.in. na kontach: 901-06 pn. Dochody budżetu - inwestycje i wpływy ze sprzedaży majątku, 901-08 pn. Dochody budżetu - wpływ dotacji celowych na zadania własne.

Ustalono, że w Organie na ww. kontach księgowane były również inne operacje niezwiązane z zadaniami wynikającymi z zawartych umów. W związku z powyższym stwierdzono, że nie prowadzono odrębnej ewidencji księgowej w zakresie otrzymanych środków dotacji z przeznaczeniem na realizację przedmiotowych zadań, czym naruszono art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 9 ust. 1 umów.

Zastępca Wójta podał, że: *Zgodnie z § 9 umów o dofinansowanie zakupu sprzętu specjalistycznego i samochodów ratowniczo - gaśniczych zawartych z Wojewodą Opolskim informuję, iż wyodrębnienie ewidencji księgowej dotyczącej dochodów (...) otrzymanych*

¹⁴ § 1 ust. 2 oraz ust. 3 umowy.

dotacji celowych polega na ewidencjonowaniu zdarzeń na istniejących kontach poprzez odpowiednim opisaniu zdarzenia i księgowaniu dochodu (...) w rozdziale 75478 jako analityka. W związku z powyższym istnieje możliwość wydzielenia operacji gospodarczej związanej z otrzymaną dotacją (konto 901 -dochody) (...) a w rozdziale 75478 nie występują inne operacje.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Z ewidencji księgowej oraz wyjaśnienia wynika, że środki dotacji otrzymanej można zidentyfikować tylko po klasyfikacji budżetowej, ponieważ nie wydzielono dla przedmiotowych zadań kont analitycznych oraz nie ma wyczerpującego opisu operacji. Klasyfikacja budżetowa nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej a jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie.

Jednostka w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych może dokonać wyodrębnienia środków otrzymanych w ewidencji księgowej poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na wprowadzeniu dodatkowych kont analitycznych lub kodów, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem w układzie umożliwiającym uzyskanie informacji wymaganych w zakresie rozliczania i kontroli wykorzystania środków.

[dowód str. 11-19]

2.5. Wydatkowanie środków dotacji celowej.

2.5.1 Sposób udzielenia zamówienia i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

A. Zakupy do 130 000,00 zł.

W okresie objętym kontrolą nie było pisemnie ustalonych zasad dokonywania zakupów, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych¹⁵ (dalej: ustawa PZP). W złożonym wyjaśnieniu Zastępcy Wójta podał: *Obowiązujące przepisy prawa nie nakładają obowiązku opracowania w formie pisemnej Regulaminu dokonywania zakupów do kwoty 130 000,00 zł. W związku z tym, w Urzędzie Gminy nie funkcjonuje regulamin w tym zakresie. Rozeznanie rynku poprzedzające zakup sprzętu specjalistycznego dla 4 jednostek OSP na kwotę 152 133,86 zł, przeprowadzono poprzez opublikowanie zapytania ofertowego na stronie BIP Urzędu Gminy. Wybrano oferty najkorzystniejsze cenowo i technicznie, zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.*

Wskazuję, że przepisy wewnętrzne w jednostkach sektora finansów publicznych stanowią jeden z elementów kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Brak odpowiednich wewnętrznych instrukcji w tym zakresie stwarza warunki do powstawania nieprawidłowości i uchybień, co skutkować może naruszeniem przepisów ustawy o finansach publicznych, a w rezultacie dyscypliny finansów publicznych.

[dowód str. 20]

Ustalono, że pracownik merytoryczny odpowiedzialny za przygotowanie zakupu sprzętu specjalistycznego dla OSP w Makowicach, Skoroszycach, Starym Grodkowie i Czarnolesie sporządził notatkę z ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na podstawie rozeznania rynkowego, które podpisał Skarbnik oraz Wójt.

Następnie 8 grudnia 2025 r. zamieszczono na platformie zakupowej zaproszenie do złożenia oferty cenowej na wykonanie zadania poniżej 130 000,00 zł. Zgłosiły się dwie firmy, z czego

¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.

wymagania określone w zaproszeniu spełniło XXX, z którym podpisano 18 grudnia 2025 r. umowę nr 189/2025 na dostawę sprzętu strażackiego na łączną kwotę 152 133,86 zł. Prawdliwość wykonania przedmiotu umowy została potwierdzona na podstawie protokołu odbioru z 29 grudnia 2025 r. podpisanego przez upoważnionych przedstawicieli obu stron.

[dowód str. 21-40]

B. Zakupy udzielone w trybie ustawy PZP.

Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za przygotowanie zakupu samochodów ratowniczo – gaśniczych dla OSP w Makowicach i Skoroszycach sporządził notatkę z ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na podstawie rozeznania cenowego, którą podpisał Skarbnik oraz Wójt.

Celem realizacji tych zadań udzielono 2 zamówień publicznych na łączną kwotę 2 603 688,60 zł brutto w trybie przetargu nieograniczonego przewidzianego w ustawie PZP. W obu przypadkach ofertę złożyła tylko firma XXX, z którą podpisano umowę nr:

- 154/2025 z 7 listopada 2025 r. na kwotę 1 301 733,60 zł brutto (zakup dla OSP w Skoroszycach),
- 188/2025 z 16 grudnia 2025 r. na kwotę 1 301 955,00 zł brutto (zakup dla OSP w Makowicach).

Prawdliwość wykonania przedmiotu umowy została potwierdzona na podstawie 2 protokołów zdawczo – odbiorczych z 8 i 17 grudnia 2025 r. podpisanych bez uwag i zastrzeżeń przez upoważnionych przedstawicieli obu stron.

[dowód str. 41-86]

2.5.2. Ewidencja księgową i wydatkowanie środków dotacji.

Ustalono, że w Urzędzie zaewidencjonowano w rozdziale 75478 na koncie:

- 130-01 wydatek na zakup sprzętu specjalistycznego w wysokości 152 133,86 zł dla 4 OSP,
- 130-06 wydatek na zakup dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych na kwotę ogółem 2 603 688,60 zł, w tym dla OSP w Skoroszycach kwotę 1 301 733,60 zł i dla OSP w Makowicach kwotę 1 301 955,00 zł.

Stwierdzono, że sposób prowadzenia ewidencji na kontach 130-01 i 130-6 nie zapewnił wymaganego wyodrębnienia wydatków finansowanych z dotacji oraz ze środków własnych jednostki samorządu terytorialnego w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych **związanych z realizacją zadania**, czym naruszono dyspozycję § 9 ust. 1 zawartych umów i art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zastępca Wójta podał, że: *wyodrębnienie ewidencji księgowej dotyczącej (...) wydatków (...) polega na ewidencjonowaniu zdarzeń na istniejących kontach poprzez odpowiednim opisaniu zdarzenia i księgowaniu (...) wydatków w rozdziale 75478 jako analityka.*

W związku z powyższym istnieje możliwość wydzielenia operacji gospodarczej związanej z (...) wydatkowaną dotacją (konto 130 – wydatki), a w rozdziale 75478 nie występują inne operacje. (...) Na koncie 130-06 w rozdziale 75478 nie występują inne operacje oprócz wydatków związanych z w/w fakturami. W związku z powyższym przedstawione wyodrębnienie zdarzeń gospodarczych uznano za wystarczające. (...).

Wyjaśnienie przyjęto z zastrzeżeniem. Klasyfikacja budżetowa nie zastępuje odrębnej ewidencji księgowej, co szczegółowo wyjaśniono w pkt 2.4 niniejszego dokumentu.

[dowód str. 87-89]

Kontroli poddano wydatki w wysokości 2 748 969,86 zł (100% środków dotacji) poniesione w rozdziale 75478.

Przedłożone do kontroli faktury dokumentowały wydatki poniesione na:

- sprzęt specjalistyczny w kwocie ogółem 152 133,86 zł w § 4210, który przeznaczono dla OSP w:
 - Czarnolesie w wysokości 30 264,00 zł – zakupiono m.in. ubranie specjalne i buty strażackie, węże tłoczone oraz szpadel,
 - Starym Grodkowie w wysokości 35 079,84 zł – zakupiono m.in. ubranie specjalne i buty strażackie, węże tłoczone, pilarkę spalinową, przecinarkę spalinową,
 - Makowicach w wysokości 38 500,00 zł – zakupiono m.in. ubranie bojowe, pilarkę spalinową, węże tłoczone,
 - Skoroszcycach w wysokości 48 290,02 zł – zakupiono m.in. hełmy bojowe, buty strażackie, ubranie specjalne.

Przedmiotowe zakupy przekazano na podstawie protokołów przekazania 31 grudnia 2025 r. podpisanych przez Wójta oraz Prezesów OSP, którzy przyjęli na siebie odpowiedzialność materialną za powierzone mienie.

[dowód str. 90-101]

- Samochody gaśniczo-ratownicze w kwocie ogółem 2 603 688,60 zł w § 6060, które przeznaczono dla OSP w:
 - Skoroszcycach w wysokości ogółem 1 301 733,60 zł – zakupiono samochód marki XXX, w tym ze środków dotacji w kwocie 1 296 836,00 zł oraz ze środków własnych w kwocie 4 897,60 zł,
 - Makowicach w wysokości ogółem 1 301 955,00 zł – zakupiono samochód marki XXX, w tym ze środków dotacji w kwocie 1 300 000,00 zł oraz ze środków własnych w kwocie 1 955,00 zł.

Gmina przekazała zakupione samochody Zarządzeniem Wójta¹⁶:

- nr 219/2025 z 31 grudnia 2025 r. do OSP w Makowicach,
- nr 220/2025 z 31 grudnia 2025 r. do OSP w Skoroszcycach,

w formie umowy nieodpłatnego przekazania pojazdu na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego podpisanego przez Wójta oraz Prezesa OSP. W księgach Urzędu zostało to udokumentowane protokołem przekazania środka trwałego nr PPT/2025/5 z 31 grudnia 2025 r. i PPT/2025/6 z 31 grudnia 2025 r.

[dowód str. 102-115]

Analiza dowodów wykazała, że dotacja została wykorzystana zgodnie z § 4 ust. 2 zawartych umów. Faktury zostały terminowo zapłacone oraz zawierały elementy wymienione w art. 21 ust.1 ustawy o rachunkowości.

Gmina pokryła wydatki związane z przedmiotowymi zadaniami:

- ze środków dotacji w wysokości 2 748 969,86 zł,
- ze środków własnych w wysokości 6 852,60 zł, które nie były nieprzewidziane w kalkulacji, o której mowa w § 1 ust. 2 umów dotacji Nr BZK.II.OSP.1.2025 oraz Nr BZK.II.OSP.5.2025.

2.5.2.1 Stwierdzone uchybienia.

Na dowodach księgowych dokumentujących zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych umieszczono pieczętkę o treści: zamówienie o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Wójt wyjaśniła, że pieczętka została omyłkowo użyta na fakturach.

[dowód str. 116-117]

¹⁶ Zarządzenie Wójta Skoroszyce w sprawie nieodpłatnego przekazania na własność środka trwałego stanowiącego własność Gminy Skoroszyce.

3. Rozliczenie wykorzystania dotacji celowej.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 umów Gmina w celu rozliczenia środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację przedmiotowych zadań terminowo złożyła Wojewodzie Opolskiemu 6 rozliczeń, tj. do 31 stycznia 2026 r., które zawierały:

- sprawozdanie końcowe z realizacji zadania sporządzone na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do umowy,
- zestawienie rzeczowo – finansowe wykonanych dostaw i usług,
- dokumenty potwierdzające przekazanie sprzętu do OSP,
- kserokopie dokumentów (faktury) potwierdzające wykonanie zadania oraz potwierdzenia ich uregulowania.

Kontrola rozliczeń dotacji udzielonej Gminie w 2025 r. w ramach działu 754 rozdziału 75478 wykazała, że dane w nich zawarte są zgodne z:

- danymi wykazanymi we wniosku o przyznanie dotacji w zakresie ilości i kategorii sprzętu oraz planowanych kwot pomimo stwierdzonych uchybień w ppkt a),
- podpisaną umową w zakresie przeznaczenia środków dotacji,
- danymi wykazanymi we wniosku o wypłacenie środków na pokrycie kosztów,
- danymi wynikającymi z ewidencji księgowej z zastrzeżeniem stwierdzonej nieprawidłowości opisanej w pkt 2.5.2 niniejszego dokumentu.

[dowód str. 118-123, 145-162]

Na podstawie ww. dokumentacji ustalono następujące uchybienia w zakresie danych wskazanych w sprawozdaniach końcowych oraz zestawień rzeczowo-finansowych:

- a) wpisano nieprawidłowe wartości do sprawozdań końcowych dotyczących realizacji zadań wykonanych na podstawie zawartej umowy nr:
- BZK.II.OSP.63.2025 dot. OSP w Starym Grodkowie: w kol. 9 wiersz 7 wskazano kwotę 21,66 zł zamiast 21,75 zł,
 - BZK.II.OSP.62.2025 dot. OSP w Skoroszycach: w kol. 9 wiersz 1 wskazano kwotę 185,20 zł zamiast 185,52 zł,
 - BZK.II.OSP.64.2025 dot. OSP w Czarnolesie: w kol. 4 i 5 wiersz 2 wskazano ilość sztuk 6 zamiast 4.

W złożonym wyjaśnieniu Zastępca Wójta podał, że nieprawidłowe wartości w sprawozdaniach końcowych wynikały z błędów technicznych, które powstały przy przepisywaniu danych do dokumentów.

[dowód str. 124, 151,153,155]

- b) we wszystkich Zestawieniach rzeczowo – finansowych, załączonych do Rozliczeń wykorzystania środków dotacji złożonych zgodnie z zapisami umowy wpisano, że źródłem finansowania były środki z budżetu Województwa Opolskiego. Z wyjaśnień Zastępcy Wójta wynika, że ta informacja została wpisana po konsultacji z pracownikiem merytorycznym Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego a Gmina nie otrzymała środków z innych źródeł.

[dowód str. 125, 152, 154, 158, 156, 158, 160,162]

Ponadto stwierdzono rozbieżność pomiędzy kalkulacją załączoną do wniosku o przyznanie dotacji (umowa nr BZK.II.OSP.63.2025) a rzeczywistą realizacją zadania. W „Zestawieniu strat w zakresie sprzętu specjalistycznego poniesionych w wyniku powodzi” złożonym przez Naczelnika OSP w Starym Grodkowie do Gminy wskazano, że zostało zniszczone:

- ubranie specjalne XXX – 1 szt.,
- ubranie specjalne sx-4 2 – częściowe – 1 szt.,
- ubranie specjalne sx-4 3 – częściowe – 2 szt.

Natomiast z faktury nr 7210/OPO/2025 oraz złożonego do OUW rozliczenia dotacji celowej wynika, że zakupiono:

- ubranie specjalne sx-4 2 – częściowe – 2 szt.,
- ubranie specjalne sx-4 3 – częściowe – 2 szt.

W złożonym wyjaśnieniu Zastępca Wójta podał, że nie ma rozbieżności w zakresie rzeczowym a jedynie wystąpiły różnice w nazewnictwie, które wynikały z doboru dostępnego asortymentu na etapie realizacji zamówienia. Utracone ubranie XXX było ubraniem 2 częściowym i takie zostało odtworzone oraz odebrane przez Naczelnika OSP odpowiedzialnego za gospodarkę sprzętową. Kontrolującej przedłożono porównanie techniczne zakupionego ubrania z wnioskowanym, z którego wynika, że jest ono tożsame z ubraniem FHR 008 MAX i w takim samym stopniu zapewnia równoważny poziom ochrony, funkcjonalność i parametry użytkowe.

[dowód str. 126-127, 90, 93,132]

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia stwierdzono, że Gmina prawidłowo wydatkowała otrzymaną dotację w łącznej wysokości 2 748 969,86 zł.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieprowadzenie odrębnej ewidencji księgowej środków otrzymanych, wydatkowanych z dotacji celowej oraz własnych przeznaczonych na realizację zadań wynikających z umów. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja zapisów umów przez Skarbnika. Skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych oraz zawartych umów.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. W przypadku udzielenia dotacji przez Wojewodę Opolskiego lub dysponenta środków¹⁷ na podstawie art. 150 ustawy o finansach publicznych, prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych, wydatkowanych oraz własnych przeznaczonych na realizację zadań wynikających z umów.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej należy:

2. Na dowodach księgowych umieszczać pieczętki w zakresie obowiązującego trybu dokonywanych zakupów.
3. W Sprawozdaniach końcowych oraz Zestawieniach rzeczowo-finansowych wpisywać prawidłowe wartości.
4. W Zestawieniach rzeczowo – finansowych, załączonych do Rozliczeń wykorzystania środków dotacji wpisywać prawidłowe źródło finansowania.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia

¹⁷ O których mowa w art. 127 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.